

När du ska jobba med böcker från andra länder eller världsdelar

Kontexten är viktig! När vi läser böcker som utspelar sig i Sverige är miljöer och detaljer bekantat för många barn, men även i Sverige kan man leva ganska olika liv.

Det är lättare att ”läsa mellan raderna” i texten och tolka bilderna när de påminner om det man ser runt omkring sig eller har erfarenhet av. Men när vi möter berättelser och bilder från en plats eller i miljöer vi inte är förtrogna med har vi nytta av lite introduktion, för att kunna ta till oss och förstå berättelsen och för att inte riskera att bara se det som är annorlunda utan också upptäcka likheterna och det allmänmänskliga.

Du som pedagog behöver både läsa boken och läsa på om den plats, tid, tradition och den situation berättelsen utspelar sig i för att kunna ge den ramen till berättelsen.

1. Skapa förväntan och nyfikenhet

Titta på bilderna (eller omslag) och prata om hur det ser ut? Var kan det utspela sig? Vad känner vi igen, vad är annorlunda?

2. Berätta om platsen och tiden där berättelsen utspelar sig

Tänk på att en historisk berättelse från till exempel Kenya (som *Farlig vänskap*) skildrar ett annat Kenya än dagens. Lika olika som vårt Sverige är det Sverige som skildras i till exempel Emilböckerna. Berätta gärna lite om författaren och illustratören också. Barnen behöver se att det finns en avsändare, någon som har berättat den här historien.

3. Läs boken tillsammans

Under läsningen förtydliga gärna begrepp, förklarar ord etc.

4. Samtala efter läsningen och reflektera över både bild och text

Vad känner ni igen er i? Vad kändes annorlunda? Hur ser bilderna ut och stämde de med den bild texten gav (till exempel av känslorna hos huvudpersonen)? Vad berättar bilderna som texten inte gör? Om du var huvudpersonen i berättelsen – vad skulle vara likadant och vad skulle vara annorlunda då?

En pusselbit i bygget av världsbilden

Varje berättelse är bara en liten pusselbit i en större verklighet. En berättelse från en liten by i något land i Afrika säger inte hur det är i hela Afrika, lika lite som en berättelse från Lönneberga i Småland säger hur det ser ut i hela Sverige/Europa. Det gäller att inte fastna alltför mycket i det annorlunda, utan också hitta det allmänmännsliga och likheter även i en annorlunda miljö.

Men vi behöver låta eleverna möta många olika bilder och berättelser från olika delar av världen, och olika epoker i historien, för att de ska kunna skapa sig en stor och rik världsbild med många olika miljöer och många sätt att leva och tänka som människa. På det sättet bidrar du till att motverka fördomar och förenklingar

